

Tommy Wieringa

Reconstructie

Een Chinees restaurant in het centrum van Amsterdam, vroeg in de middag, mensen drinken thee en bestellen kleine gefrituurde gerechten. Er komt een man binnen met een integraalhelm op. Zoekend gaat hij het restaurant door, een astronaut in de ruimte. Pizzakoeriers gedragen zich zo, en er zijn mensen die hun helm ophouden wanneer ze een halfje wit bestellen; niet iedereen kijkt op van een man met een helm in een openbare gelegenheid.

Hij loopt de tafeltjes langs, op zoek naar iets, iemand. Dan stopt hij bij een tafeltje en reikt met zijn hand in zijn leren jasje - dit is het moment dat de indruk van een brommerkoerier afbuigt naar die van iemand met kwade bedoelingen. Aan het tafeltje zitten een man en een vrouw, ze drinken jasmijnthee. (Via de vrouw is het verhaal tot mij gekomen.) De hand komt tevoorschijn met een pistool, hij richt het op het hoofd van de man aan de tafel. Ge hebt je de dood in al zijn veelvormigheid voorgesteld, je was beducht voor vallende piano's, bespoten groente, splinters asbest - nu staat er een man voor je met een pistool, je bent een vingerbuiging verwijderd van je einde, dat er in al je dromen nooit zo heeft uitgezien; de dood die je verwachtte lijkt in niets op de dood die je overkomt.)

De man aarzelt, loopt dan verder. Een paar tafels verderop twijfelt hij niet langer, hij richt het pistool op het hoofd van de man die daar zit en haalt de trekker over. En nog eens, en nog eens. Hij steekt het pistool terug in zijn binnenzak en loopt het restaurant uit.

Dit is de gebeurtenis, het pistool, het lijk, de paniek. Wat nu volgt is volgens mij de kern van het verhaal. Dat de vrouw aan het eerste tafeltje in de consternatie naar de toonbank is gelopen en een potje jasmijnthee heeft afgerekend. Dat de Chinese bediende het geld heeft

aangenomen en wisselgeld teruggaf. Dat er vijftig cent fooi gegeven werd.

Ik buig diep voor dit gebaar van onbewogenheid.

Het is een populaire opvatting dat beschaving maar een millimeter dun is. Je kunt ook zeggen dat ze van beton is, en zich juist onder extreme omstandigheden laat gelden.

